

BEYİN VE SİNİR SİSTEMİ HASTALIKLARINDA ÇOCUK VE AİLE PSİKOLOJİSİ

31.

BÖLÜM

Mehmet Erdem UZUN¹

Kronik (uzun süre devam eden) hastalıklar çocuğun fiziksel ve zihinsel yeteneklerinde bozulma ya da gerilemelere neden olabilirler. Bu tür bir hastalığa sahip olmak ve bununla yaşamak çocuk ve aile için oldukça zorlayıcıdır. Uzun süre devam eden bir hastalığın tedavisi esnasında yapılan ağırlı ve acı veren uygulamalar ve bu tür hastalığa bağlı olarak meydana gelen engeller çocukta psikolojik sorunları da beraberinde getirir. Bedensel hastalığa ruhsal hastalık eşlik etme ihtimali yüksektir ve bu durum hastanın tedaviye uyumunu dolayısı ile de hastalığın seyrini etkiler. Bu nedenle özellikle sizin ve/veya çocuğunuzun bilmesi gereken bazı konuları burada özetlemeyi amaçladık.

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0003-4311-2670

bakım vermek tükenmişliğe sebep olabilir. Bu nedenle bu çocuklara bakım verenler mutlaka sosyal ve psikolojik destek almalıdır. Siz de yakınlarınızdan destek istemekten çekinmeyin, gerektiğinde psikiyatrik destek almak için bir uzmana başvurun.

- Çocuklarınızı benzer hastalık veya engeliyle yaşama başarılı bir şekilde uyum sağlamış diğer kişilerle tanıştırmak ve iletişim halinde olmalarını sağlamak çocuğunuza yardımcı olur. Siz de örneğin fiziksel engeli olan bir çocuğunuzu, başka bir fiziksel engelli çocukla tanıştırebilir onunla vakit geçirmelerini sağlayabilirsiniz.
- Benzer şekilde sizler de diğer çocukların ebeveynlerinden yaşadıkları zorlukları ve nasıl başa çıktıklarını öğrenebilirsiniz.
- Uzun süre hastanede yatması ve/veya evde dinlenmesi gereken çocuklara bir uğraş edindirebilirsiniz. (resim, müzik, puzzle, satranç, yabancı dil öğrenmek gibi)
- Çocuğunuzun güçlü yanlarını ortaya çıkartın, bu konuda onu övün ve takdir edin.
- Çocuğunuzun hastalığı hakkında mümkün olduğunca çok şey öğrenmesine yardımcı olun. Hastalığı ile ilgili konuşması için cesaretlendirin. Hastalığı hakkında sorularına cevap vermemek veya konuşmasına izin vermemek çocuğunuzun kafasında kendince bulacağı yanlış cevaplar oluşmasına sebep olabilir.
- Uzun süreli hastalıkları olan çocuklar genellikle bir tıp uzmanları ekibi tarafından tedavi edilir. Bu ekip genellikle, çocuk ve aileye uzun süre devam eden hastalıkların yükünden kaynaklanan sorunları tanımlamasına ve üstesinden gelmesine yardımcı olabilecek bir çocuk ve ergen psikiyatristi içerir.
- Psikiyatrist, ailelere ve çocuklarına, hastalığın getirdiği çoklu yaşam değişiklikleri ile başa çıkmanın aile üzerindeki etkisini anlamalarına ve hastalık ve etkileri ile duygusal olarak sağlıklı yaşama yolları geliştirmelerine yardımcı olabilir.

KAYNAKÇA

1. Amerikan Psikiyatri Birliği ,Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal Elkitabı, Beşinci Baskı (DSM-5), Tanı Ölçütleri Başvuru Elkitabından, çev. yay. yön. Köroğlu E. Hekimler Yayın Birliği. Ankara, 2014.
2. Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Temel Kitabı. Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Yayınları: 3. Çuhadaroğlu Çetin F, Coşkun A, İşeri E ve ark., editörler. Ankara: Hekimler Yayın Birliği; 2008.
3. Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları, AS Aysev , YI Taner (Ed), İstanbul. Golden Print;2007
4. Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları, Akay PA, Ercan ES (Ed), Ankara; Hekimler Yayın birliği;2016
5. Çocuk Hastalıklarında Biyopsikososyal Yaklaşım, Tüzün DÜ, Hergüner S (Ed), İstanbul. Epsilon Yayıncılık;2007